

Capitolul I. Accidente rutiere. Angajarea răspunderii civile a asigurătorului

1. Ucidere din culpă. Condamnarea făptuitorului. Neconstituirea de parte civilă în dosarul penal. Formularea unei acțiuni civile separate pentru angajarea răspunderii civile delictuale a autorului accidentului și a asigurătorului. Calitatea procesuală pasivă a asigurătorului. Cuantificarea daunelor morale în situația prejudiciului prin ricoșeu

C. civ. 1864, art. 998, art. 999, art. 1000^[1]
Legea nr. 136/1995, art. 54 și urm.

1. Uciderea din culpă a unei persoane, în urma unui accident de circulație, conferă rudelor acesteia posibilitatea de a obține daune morale pentru suferința cauzată, fie în procesul penal, fie pe cale separată, prin declanșarea unei acțiuni civile. În cazul declanșării unei acțiuni civile, se pot solicita daune morale atât de la făptuitor, cât și de la asigurător, conform art. 54 și urm. din Legea nr. 136/1995. Calitatea procesuală pasivă a asigurătorului în acțiunea în pretenții este justificată de dispozițiile Legii nr. 136/1995.

2. În ceea ce privește cuantumul daunelor morale stabilite, acesta poate fi analizat din două perspective. Dintr-o primă perspectivă, a legalității, în baza contractului de asigurare asigurătorul poate fi obligat la plata de despăgubiri morale pentru prejudiciul cauzat prin fapta ilicită a persoanei asigurate. Dintr-o a doua perspectivă, a temeiniciei, pentru cuantificarea prejudiciului moral, cauzat prin ricoșeu, este importantă relația dintre victima faptei ilicite și persoana care a suferit prejudiciul moral. Relațiile de rudenie sau de altă natură care dau dreptul la solicitarea și obținerea de daune morale, ca urmare a suferinței pricinuite prin pierderea unei persoane apropiate, permit ierarhizări după gradul de rudenie sau după tipul de legătură protejată juridic. Astfel, relația părinte-copil este una privilegiată, iar din această perspectivă, suma stabilită de către prima instanță, raportată inclusiv la suma solicitată de către reclamantul, reflectă, cel puțin în actuala economie a relațiilor sociale, prejudiciul pe care este destinată să îl acopere.

3. Comparațiile făcute de asigurător cu alte situații catastrofale sunt irelevante în cauză, deoarece, pe de o parte, despăgubirile acordate se situează sub jumătatea maximului legal acoperit de asigurare, iar, pe de altă parte, prejudiciul moral suferit de reclamantul este același și trebuie acoperit

---

^[1] Legea nr. 287/2009 privind Codul civil a fost publicată în M. Of. nr. 511 din 24.07.2009 și a intrat în vigoare la data de 01.10.2011. Astfel, sunt aplicabile dispozițiile Codului civil din 1864, având în vedere că, la data comiterii faptelor invocate, nu intrase în vigoare Legea nr. 287/2009. Dispozițiile art. 998 și cele ale art. 1000 alin. (3) C. civ. 1864 au drept corespondent pe cele ale art. 1357 și art. 1373 NCC.

integral, independent de ipoteticele și posibilele prejudicii morale cauzate altor persoane prin alte fapte ilicite.

C.A. București, dec. civ. nr. 34 din 20.01.2011^[1], nepublicată

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului București, reclamantii M.A. și M.V. au chemat în judecată pe pârâta A.R. – A.V.I.G. SA și au solicitat ca, în contradictoriu cu intervenientul forțat M.V., să fie obligată pârâta la plata sumei de 200.0000 euro cu titlu de daune morale, ca urmare a infracțiunii de ucidere din culpă a fiicei reclamantilor, M.R.P., faptă comisă de M.V., care era asigurat prin polița RCA la societatea-pârâtă.

Prin sentința civilă nr. 1559/18.10.2010, pronunțată de Tribunalul București, Secția a III-a civilă, s-a respins, ca neîntemeiată, excepția de prematuritate invocată de pârâtă a fost admisă în parte acțiunea formulată de reclamant și a fost obligată pârâta la plata sumei de 150.000 euro echivalent în lei la data plății, cu titlu de daune morale.

Pentru a hotărî astfel, Tribunalul a reținut că, prin sentința penală nr. 2121/7.11.2008, pronunțată de Judecătoria Ploiești în dosarul nr. (...) /281/2008, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 22/26.01.2009 a Tribunalului Prahova, inculpatul M.V. a fost condamnat la o pedeapsă de 3 ani închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, faptă comisă la data de 08.06.2007, victima accidentului de circulație – M.R.P., fiind fiica reclamantilor care în procesul penal au declarat că nu se constituie părți civile. Prin sentința penală de condamnare rămasă definitivă s-a stabilit cu autoritate de lucru judecat că numitul M.V. a săvârșit o faptă ilicită, fiind certă vinovăția sa în producerea accidentului de circulație soldat cu moartea fiicei celor doi reclamantii.

Tribunalul a apreciat că în speță sunt întrunite cumulativ elementele care angajează răspunderea civilă delictuală, așa cum este reglementată de dispozițiile art. 998 și urm. C. civ. 1864, situație care i-a îndreptățit pe reclamant să promoveze prezenta acțiune prin care pretind despăgubiri sub forma daunelor morale. În opinia tribunalului, este evident faptul că decesul fiicei reclamantilor produs în astfel de împrejurări a fost de natură să provoace acestora suferințe de neimaginat, daunele neputând fi astfel cuantificate, iar despăgubirile ce se vor acorda nu vor fi în măsură să repare și să înlăture definitiv urmările acestei tragedii care s-a abătut asupra respectivei familii.

Tribunalul a reținut că, potrivit înscrisurilor aflate la dosar, s-a probat faptul că numitul M.V. era asigurat la momentul producerii accidentului de circulație la societatea-pârâtă, conform poliței RCA emisă la data de 21.04.2007, valabilă până la data de 22.04.2008, poliță în care sunt trecute limitele de despăgubire pentru vătămare corporală și deces la nivelul anului 2007, când a intervenit decesul fiicei reclamantilor, această limită maximă fiind de 500.000 euro.

Tribunalul a avut în vedere la adoptarea soluției de admitere a acțiunii și prevederile art. 54 și urm. din Legea nr. 136/1995 privind asigurările, modificată, în

^[1] Decizia a fost menținută prin respingerea, ca nefondat, a recursului declarat de către A.R. – A.V.I.G. SA, prin dec. civ. nr. 8603/07.12.2011, pronunțată de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

conformitate cu care drepturile persoanelor care au fost păgubite prin accidente se exercită împotriva asigurătorului, în limitele obligației acestuia.

Tribunalul a constatat că pârâta are calitatea de asigurător în raport de situația expusă mai sus, iar pretențiile formulate prin acțiune se încadrează în limitele menționate în polița de asigurare ce era valabilă la data producerii accidentului soldat cu moartea fiicei reclamantilor.

Împotriva sentinței a declarat apel pârâta SC A.R. A.V.I.G. SA.

Prin decizia civilă nr. 34/20.01.2011, pronunțată de către Curtea de Apel București, Secția a IV-a civilă, s-a respins ca nefondat apelul declarat de apelanta-pârâtă SC A.R. – A.V.I.G. SA, Curtea reținând următoarele.

Procedeul de stabilire a cuantumului despăgubirilor în euro și a obligației de plată în echivalent în lei, la cursul de schimb din data plății, este urmarea necesității asigurării realizării unei despăgubiri efective care să fie la adăpost de riscul de curs valutar.

Dispozițiile art. 12 alin. (3) din Ordinul C.S.A. nr. 113133/2006 se referă la calculul limitei maxime legale a despăgubirii și este firesc ca această limită să se raporteze la data producerii evenimentului rutier, în condițiile în care aceste limite maxime variază în timp. Prevederile articolului menționat nu au nicio legătură cu modul în care urmează să se execute dispozitivul hotărârii judecătorești și, prin urmare, nu constituie o critică întemeiată față de modul în care a procedat prima instanță.

Criticele apelantei, relative la cuantumul daunelor morale stabilite de către prima instanță, sunt susceptibile de a fi analizate din două perspective.

Dintr-o primă perspectivă, a legalității, se observă, pe de o parte, că, în baza contractului de asigurare, apelanta putea fi obligată la plata de despăgubiri morale pentru prejudiciul cauzat prin fapta ilicită a persoanei asigurate, iar, pe de altă parte, că prima instanță a stabilit un cuantum al despăgubirilor morale care respectă maximul legal al despăgubirii pentru anul de referință 2007.

Dintr-o a doua perspectivă, a temeiniciei, se observă că, la cuantificarea prejudiciului moral cauzat prin rigoșeu, este importantă relația dintre victima faptei ilicite și persoana care a suferit prejudiciul moral. În speță, reclamantii au solicitat repararea prejudiciului moral cauzat prin fapta ilicită ce a avut ca urmare decesul fiicei lor. Relațiile de rudenie sau de altă natură care dau dreptul la solicitarea și obținerea de daune morale, ca urmare a suferinței pricinuite prin pierderea unei persoane apropiate, permit ierarhizări după gradul de rudenie sau după tipul de legătură protejată juridic. În acest sens, Curtea a apreciat că relația părinți-copil este una privilegiată, iar, din această perspectivă, suma stabilită de către prima instanță, raportată inclusiv la suma solicitată de reclamantii, reflectă, cel puțin în actuala economie a relațiilor sociale, prejudiciul pe care este destinată să îl acopere.

Comparațiile făcute de apelantă cu alte situații catastrofale sunt irelevante în cauză, deoarece, pe de o parte, despăgubirile acordate se situează sub jumătatea maximului legal acoperit de asigurare, iar, pe de altă parte, prejudiciul moral suferit de reclamantii este același și trebuie acoperit integral, independent de ipotecele și posibilele prejudicii morale cauzate altor persoane prin alte fapte ilicite.

2. Accident rutier. Decesul unei persoane. Neidentificarea autorului accidentului. Acțiune civilă pentru acordarea daunelor morale. Calitatea procesuală pasivă a Fondului de Protecție a Victimelor Străzii (F.P.V.S.). Cuantificarea daunelor. Criteriu obiectiv constând în sumele acordate în cazuri similare

Legea nr. 136/1995, art. 61
Legea nr. 32/2000, art. 25¹ alin. (10) lit. b)^[1]

1. Producerea unui accident rutier, soldat cu decesul unei persoane, îndreptățește rudele victimei să solicite acordarea daunelor morale pentru suferința produsă de persoana îndrăgită. Conform art. 61 din Legea nr. 136/1995, se constituie Fondul de Protecție a Victimelor Străzii, în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente de autovehicule supuse înmatriculării, în care autorul a rămas neidentificat sau autovehiculul nu este asigurat pentru răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de autovehicule. Potrivit art. 25¹ alin. (10) lit. b) din Legea nr. 32/2000, F.P.V.S. are sarcina de a despăgubi persoanele păgubite în accidente de vehicule, dacă vehiculul care a provocat accidentul a rămas neidentificat sau nu era asigurat pentru răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de autovehicule, cu toate că, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, proprietarul acestuia avea obligația să încheie o astfel de asigurare.

2. La stabilirea quantumului daunelor morale se poate avea în vedere și criteriul obiectiv constând în sumele acordate de practica judiciară, în cazuri similare. Se poate avea în vedere crearea continuă a practicii judiciare, în sensul că stabilirea unei sume medii, pentru cazuri similare, s-ar afla atât sub protecția principiului egalității părților în fața legii, cât și sub protecția principiului non-discriminării și, de asemenea, ar reprezenta un parametru

^[1] Art. 25¹ din Legea nr. 32/2000 a fost abrogat prin Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare. Prevederile art. 25¹ alin. (10) lit. b) au fost preluate în art. 5¹ alin. (9) lit. b) din Legea nr. 32/2000, introdus prin Legea nr. 237/2015, potrivit căruia: „(9) Fondul se constituie în scopul: (...) b) de a despăgubi persoanele păgubite prin accidente de autovehicule, dacă:

1. (i) autovehiculul, respectiv tramvaiul care a provocat accidentul a rămas neidentificat sau nu era asigurat pentru răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de autovehicule, cu toate că, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, proprietarul acestuia avea obligația să încheie o astfel de asigurare;

2. (ii) în termen de 3 luni de la data la care a adresat o cerere de despăgubire, persoana rezidentă în România care a suferit un prejudiciu ca urmare a unui accident de circulație produs pe teritoriul unui stat situat în limitele teritoriale de acoperire, cu excepția României, sau pe teritoriul unui stat terț al cărui birou național a aderat la sistemul Carte verde, de un autovehicul care are locul obișnuit de staționare într-un stat membru al Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană, nu a primit un răspuns motivat de la societatea de asigurare a autovehiculului vinovat de producerea accidentului sau de la reprezentantul de despăgubiri al acesteia ori dacă societatea de asigurare respectivă nu și-a desemnat un reprezentant de despăgubire pe teritoriul României sau dacă în termen de două luni de la data producerii accidentului societatea de asigurare nu poate fi identificată. Fondul îndeplinește aceste atribuții în calitate de organism de compensare”.

echitabil și echidistant, care, deși creat prin unirea unor multiple elemente subiective similare, s-ar afla în cea mai mare măsură într-o zonă incontestabilă.

C.A. București, dec. civ. nr. 110 din 22.03.2013, nepublicată

Prin sentința civilă nr. 1582/17.09.2012, Tribunalul București, Secția a V-a civilă, a admis în parte acțiunea formulată de reclamantii I.G.M., I.A. și B.M. împotriva pârâtului F.P.V.S.; a obligat pe pârât la plata sumei de 200.000 lei, reprezentând daune morale către reclamantul I.G.M.; a obligat pe pârât la plata sumei de 150.000 lei către reclamanta I.A. (din care 3.000 de lei daune materiale); a obligat pe pârât la plata sumei de 100.000 lei, reprezentând daune morale către reclamanta B.M.

Pentru a pronunța această sentință, instanța a reținut că tatăl reclamantului I.G., numitul I.A., a decedat într-un accident rutier, iar cel care a provocat accidentul a rămas necunoscut. Conform art. 61 din Legea nr. 136/1995 și art. 25¹ alin. (10) lit. b) din Legea nr. 32/2000, F.P.V.S. are sarcina de a despăgubi persoanele păgubite în accidente de vehicule, dacă vehiculul care a provocat accidentul a rămas neidentificat, astfel că, stabilind că fiul persoanei decedate, respectiv reclamantul I.G.M., mama persoanei decedate, respectiv I.A., și sora persoanei decedate, respectiv B.M., au fost prejudiciate atât moral, cât și material, prin decesul victimei accidentului rutier, instanța a pronunțat o hotărâre de obligare a F.P.V.S. la plata sumelor deja menționate.

Împotriva sentinței au declarat apel ambele părți din proces, iar motivele de apel formulate de reclamanti se referă la cuantumul prea mic al sumelor de bani reprezentând daune morale, în raport de suferințele psihice la care au fost supuse rudele victimei, în vreme ce motivele de apel formulate de pârât se referă la cuantumul prea mare al sumelor de bani acordate de instanță cu titlu de daune morale.

Prin decizia civilă nr. 110/22.03.2013 a Curții de Apel București, Secția a IV-a civilă, au fost respinse, ca nefondate, cererile de apel. Pentru a pronunța decizia, s-au avut în vedere următoarele argumente.

Având în vedere că cererile de apel care vizează exclusiv sumele privind acoperirea unor daune morale, instanța nu are niciun criteriu de cuantificare a acestora și precizează că orice criteriu de cuantificare a daunelor morale este subiectiv, iar demersul judiciar de cuantificare a acestor daune se află el însuși la limita respectului datorat oricărei personalități umane.

În acest context, având în vedere dispozițiile legale, care permit stabilirea unor daune morale pentru prejudiciul creat prin pierderea unei persoane, instanța a apreciat că singurul criteriu obiectiv de stabilire a unor daune morale pentru decesul unei persoane este cel decelat prin crearea continuă a practicii judiciare, în sensul că stabilirea unei sume medii, pentru cazuri similare, s-ar afla atât sub protecția principiului egalității părților în fața legii, cât și sub protecția principiului non-discriminării și, de asemenea, ar reprezenta un parametru echitabil și echidistant care, deși creat prin unirea unor multiple elemente subiective similare, s-ar afla în cea mai mare măsură într-o zonă incontestabilă.

De aceea, instanța a analizat situația de fapt în prezenta speță nu pentru a stabili, în concret, suma datorată reclamantilor cu titlu de daune morale, deoarece a considerat această analiză și această cuantificare ca fiind pur subiective, ci a analizat situația de fapt pentru a putea observa tendința de cuantificare judiciară a daunelor morale în mai multe spețe similare.

Astfel, având în vedere hotărârile judecătorești depuse la dosar, reprezentând practica judiciară în materia analizată, instanța a observat că despăgubirile morale acordate de instanțe, în cazuri similare și pentru același tip de prejudicii, se situează între 100.000 lei și 500.000 lei, astfel că sumele stabilite de instanța de fond în această speță reprezintă media practicii judiciare în materia prejudiciilor morale datorate pentru urmașii victimelor accidentelor rutiere și, având în vedere că instanța de apel a precizat că acesta este singurul criteriu pe care îl va avea în vedere, deoarece îl consideră singurul criteriu obiectiv, cererile de apel formulate de ambele părți din proces au fost respinse ca nefondate.

3. Accident rutier. Decesul făptuitorului. Rezoluția parchetului de încetare a urmăririi penale, ca o consecință a decesului. Data cunoașterii identității persoanei vinovate de producerea accidentului. Prescriptibilitatea acțiunii în pretenții. Data începerii curgerii termenului de prescripție. Formularea unor plângeri prealabile. Neîntreruperea termenului de prescripție, prin formularea unor plângeri penale respinse

C. civ. 1864, art. 998, art. 999, art. 1000^[1]
Decretul nr. 167/1958, art. 16 alin. (2)^[2]

Prin rezoluția parchetului s-a stabilit că vinovat de producerea accidentului a fost conducătorul autoturismului, și nu alte persoane. Acesta este momentul în care reclamantul a cunoscut cine este persoana vinovată de producerea pagubei, iar dacă, până la data comunicării rezoluției procurorului, puteau avea dubii cu privire la persoana vinovată, aceste dubii ar fi trebuit să înceteze, deoarece nu exista niciun motiv temeinic pentru îndoială, ceea ce s-a dovedit ulterior prin respingerea plângerilor reclamantilor formulate împotriva actelor de cercetare penală.

Legea prevede că există o dată la care, deși păgubitul nu a cunoscut, el trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea, iar instanța a apreciat că momentul cel mai îndepărtat la care păgubiții ar fi trebuit să cunoască atât paguba, cât și persoana vinovată, a fost cel în care ei au primit rezoluția procurorului.

Conform art. 16 alin. (2) din Decretul nr. 167/1958, prescripția dreptului la acțiune nu a fost întreruptă în condițiile art. 16 lit. b) din decretul menționat, de vreme ce toate plângerile ulterioare, formulate de reclamant, au fost respinse.

C.A. București, dec. civ. nr. 41 din 15.04.2011, nepublicată

^[1] Legea nr. 287/2009 privind Codul civil a fost publicată în M. Of. nr. 511 din 24.07.2009 și a intrat în vigoare la data de 01.10.2011. Astfel, sunt aplicabile dispozițiile Codului civil din 1864, având în vedere că, la data comiterii faptelor invocate, nu intrase în vigoare Legea nr. 287/2009. Dispozițiile art. 998 și cele ale art. 1000 alin. (3) C. civ. 1864 au drept corespondent pe cele ale art. 1357 și art. 1373 NCC.

^[2] Corespondent art. 2539 NCC.

Prin cererea înregistrată pe rolul Judecătoreii Călărași la data de 23.03.2010, reclamantii M.S.G., M.S., Ș.P., V.M., Ș.E. au chemat în judecată pe pârâții A.N. și A.N. pentru a fi obligați la plata sumei de 150.000 euro, reprezentând despăgubiri morale, ca urmare a pierderii copiilor reclamantilor într-un accident de circulație.

Prin sentința civilă nr. 3011/22.09.2010, Judecătoria Călărași a respins acțiunea reclamantilor ca fiind prescrisă, iar apelul declarat de reclamantii a fost respins ca nefondat prin decizia civilă nr. 157 din 16.12.2010.

Instanța a reținut că, potrivit dovezilor depuse la dosar, reclamantii au luat cunoștință de rezoluția parchetului, prin care s-a dispus încetarea urmăririi penale față de conducătorul autoturismului, care a decedat la data de 22.12.2006, iar această dată a reprezentat momentul începerii curgerii termenului de prescripție pentru formularea cererii de despăgubiri, deoarece aceea a fost data la care reclamantii au aflat care este persoana vinovată de accident. Plângerile ulterioare ale reclamantilor nu au avut ca efect întreruperea cursului prescripției, deoarece au fost respinse. Instanța de apel a respins susținerile reclamantilor, constând în aceea că ei nu au știut cine este persoana vinovată de săvârșirea accidentului, precizând că acest aspect rezultă din rezoluția parchetului, comunicată reclamantilor la data de 22.12.2006.

Împotriva deciziei menționate au declarat recurs reclamantii-apelanți.

Prin decizia civilă nr. 441/15.04.2011, pronunțată de către Curtea de Apel București, a fost respins, ca nefondat, recursul declarat. Pentru a pronunța această decizie, s-au învederat următoarele.

Instanța a interpretat și a aplicat corect dispozițiile legale privind prescripția extintivă, în raport de situația de fapt reținută în speță.

Conform art. 8 din Decretul nr. 167/1958, prescripția dreptului la acțiune în repararea pagubei pricinuite prin fapta ilicită începe să curgă de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască, atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea.

Din rezoluția parchetului din 11.12.2006 rezultă clar faptul că vinovat de producerea accidentului a fost conducătorul autoturismului și nu alte persoane. Acesta este momentul în care reclamantii au cunoscut cine este persoana vinovată de producerea pagubei, iar dacă, până la data comunicării rezoluției procurorului, puteau avea dubii cu privire la persoana vinovată, aceste dubii ar fi trebuit să înceteze, deoarece nu exista niciun motiv temeinic pentru îndoială, ceea ce s-a dovedit ulterior prin respingerea plângerilor reclamantilor, formulate împotriva actelor de cercetare penală. Legea prevede că există o dată la care, deși păgubitul nu a cunoscut, el trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea, iar instanța de recurs, ca și instanțele de fond, apreciază că momentul cel mai îndepărtat la care păgubiții ar fi trebuit, în mod necesar, să cunoască atât paguba, cât și persoana vinovată, a fost cel în care ei au primit rezoluția procurorului.

Conform art. 16 alin. (2) din Decretul nr. 167/1958, prescripția dreptului la acțiune nu a fost întreruptă în condițiile art. 16 lit. b) din decretul menționat, de vreme ce toate plângerile ulterioare formulate de reclamantii, cu privire la aspectul în discuție, au fost respinse.

Dreptul de acces la justiție al reclamantilor nu a fost încălcat prin aplicarea prescripției extinctive, cu consecința pierderii de către reclamantii a dreptului material la acțiune, deoarece dreptul de acces la justiție nu este absolut. El poate fi îngădit

în condițiile prevăzute de lege și pentru rațiuni privind consolidarea, securitatea și siguranța circuitului civil, astfel cum sunt și cele ce au impus legiferarea prescripției extinctive.

De aceea, în baza art. 304 pct. 9 CPC 1865, cu aplicarea art. 306 alin. (2) CPC 1865, recursul a fost respins ca nefondat.

4. Accident rutier. Relațiile de rudenie dintre autorul accidentului și victimă. Consecința existenței relațiilor de rudenie între autorul accidentului, victimă și persoanele vătămate. Calitatea procesuală activă și calitatea de intervenient forțat. Confuziunea între cele două calități. Criterii de cuantificare. Lipsa culpei victimei în producerea accidentului. Relevanța culpei victimei asupra cuantumului daunelor morale

C. civ. 1864, art. 998, art. 999, art. 1000, art. 1048^[1]
Legea nr. 136/1995, art. 54 alin. (1)

1. În situația producerii unui accident de circulație, când autorul faptei ilicite se află în relații de rudenie cu victima, se pune în discuție calitatea procesuală activă a rudelor victimei de a promova o acțiune în răspundere împotriva asigurătorului, în condițiile în care acestea sunt rude și cu autorul faptei ilicite. Potrivit art. 54 alin. (1) din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, despăgubirea se stabilește și se efectuează conform art. 43 și art. 49, iar, în cazul stabilirii despăgubirii prin accidente produse de vehicule aflate în proprietatea persoanelor păgubite prin accidente produse de vehicule aflate în proprietatea persoanelor asigurate în România se exercită împotriva asigurătorului de răspundere civilă, în limitele obligației acestuia, stabilită în prezentul capitol, cu citarea obligatorie a persoanei sau a persoanelor răspunzătoare de producerea accidentului, în calitate de intervenienți forțați. Textul de lege, aplicabil în cauză, reglementează posibilitatea acționării directe în justiție a asigurătorului, impunând însă condiția citării obligatorii a persoanei răspunzătoare de producerea accidentului. Norma legală în discuție a avut ca ipoteză de reglementare faptul că, în cazul unei acțiuni directe, părți în proces sunt victima accidentului și asigurătorul, motiv pentru care a impus citarea, în calitate de intervenient forțat, a persoanei responsabile de producerea accidentului sau a moștenitorilor acesteia. În cauză însă, succesorii persoanei responsabile de producerea accidentului figurau deja în proces, în calitate de reclamanți, fiind astfel îndeplinite condițiile impuse de art. 54 alin. (1) din Legea nr. 136/1995, situație în care nu se mai impunea citarea acestora și în calitate de intervenienți forțați.

2. În raport de obiectul acțiunii deduse judecății și de împrejurarea că suferința este personală și diferă în funcție de persoana pierdută, nu are rele-

^[1] Legea nr. 287/2009 privind Codul civil a fost publicată în M. Of. nr. 511 din 24.07.2009 și a intrat în vigoare la data de 01.10.2011. Astfel, sunt aplicabile dispozițiile Codului civil din 1864, având în vedere că, la data comiterii faptelor invocate, nu intrase în vigoare Legea nr. 287/2009. Dispozițiile art. 998 și cele ale art. 1000 alin. (3) C. civ. 1864 au drept corespondent pe cele ale art. 1357 și art. 1373 NCC.